

Література

1. Про волонтерську діяльність: Закон України від 19.04.2011 р. № 3236-VI // Відомості Верховної Ради України – 2011. – № 42. – Ст. 435.

2. Гуральська А. Звіт: Добровольчі батальйони. Виникнення, діяльність, суперечності [Електронний ресурс]: Агнешка Гуральська // Фундація «Відкритий Діалог». – 18.05.2015. – Режим доступу: http://ua.odfoundation.eu/a/6444_zvit-dobrovolchi-batalyoni-viniknennya-diyalnist-superechnosti

3. Лозовицький О. С. Молодіжне лідерство і волонтерство в Україні [Електронний ресурс]: О. Лозовицький // Всеукраїнська експертна мережа. – Режим доступу: http://www.experts.in.ua/baza/analitic/index.php?ELEMENT_ID=73474

4. Череватюк В. Б., Безпальча О. О. Громадянське суспільство в Україні: етапи формування та нові громадські ініціативи / В. Череватюк, О. Безпальча // Наукові праці Національного авіаційного університету. Серія: Юридичний вісник «Повітряне і космічне право»: зб. наук. пр. – К.: НАУ, 2015. – № 4 (37). – 180 с.

УДК 347.91 (4/8).001.36(043.2)

Брусильцев О. Л., студент,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Череватюк В. Б., к.і.н., доцент

МЕДІАЦІЯ ЯК ЗАСІБ ВИРІШЕННЯ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИХ СПОРІВ В СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

На сьогоднішній день сфера інтелектуальної власності в Україні набуває все більшого значення і є одним з головних чинників економічного та соціального розвитку країни та її подальшої інтеграції у світове співтовариство. Через різкі зміни ринкової кон'юнктури і внаслідок цього загострення конкуренції значно збільшилася кількість судових конфліктів щодо порушення інтелектуальних прав. Але звернення до суду не завжди приносить бажаний результат, а сама судова процедура вирішення спорів у сфері інтелектуальної власності є довготривалою та затратною. Навантаження судів та особливості процедури інколи призводять до того, що справа втрачає свою актуальність ще до того як вона була доведена до кінця.

Також слід враховувати, що порушення прав інтелектуальної власності найчастіше потребують негайного правовідновлення. Причиною цього є нематеріальна природа об'єктів інтелектуальної власності, що дозволяє відносно швидко їх відтворити та розповсюджувати, особливо якщо йдеться про порушення прав на ці об'єкти в Інтернет. У деяких категоріях справ важливішим є не вирішення спору на користь однієї

сторони та покарання порушника, що передбачається судовим принципом змагальності, а розв'язання конфліктної ситуації на користь обох сторін. Саме через це набуває актуальності такий вид альтернативного (досудового) вирішення спорів, як медіація [1].

Поняття «медіація» походить від лат. /mediare/, що означає «бути посередником». У перекладі з англійської мови термін медіація – /mediation/ означає посередництво, клопотання, заступництво. Медіація представляє собою вирішення спору до судового порядку, методом залучення посередника (медіатора), який у свою чергу допомагає сторонам владнати спірний момент, шляхом досягнення консенсусу, за допомогою аналізу проблемної ситуації, таким чином, щоб сторони самі змогли обрати для себе вихід який би максимально задовольнив їхні вимоги та інтереси [2].

Кількість спорів у сфері інтелектуальної власності в судах досить висока й аналіз останніх свідчить про те, що багато з них можна було б вирішити ще на стадії виявлення конфлікту як такого. Всесвітня практика свідчить про те, що медіація на сьогоднішній день являється однією з самих популярних форм врегулювання спорів. Зарубіжні юристи та адвокати вже не можуть уявити собі повсякденне управління конфліктом без застосування медіації. Так, зокрема, у країнах Європи 80 % спорів, що перебувають у провадженні суду і передаються на медіацію, вирішуються без судового розгляду [3].

Позитивною стороною медіації також є те, що за своєю природою вона фактично виключає протиправність дій сторін та застосування протизаконних схем, оскільки в ній беруть участь обидві сторони на правах паритету. Це є надзвичайно актуальним у сучасних умовах. До переваг медіації також можна віднести: швидкість вирішення конфлікту, спору (в середньому 1-2 дні); вся інформація яка надходить від сторін, перебуває у режимі конфіденційності; ступінь затрат значно менший порівнюючи з затратами у судовому порядку (послуги адвоката, судові збори, штрафні санкції і т.д.); рівність сторін, яка полягає у однаковому і гуманному ставленні зі сторони медіатора; можливість сторін контролювати процес і вносити свої корективи; можливість припинити процес медіації за ініціативою сторони; розвантажує судову систему; взаємовигідний результат у вигляді консенсусу, який призводить до вирішення спору, задоволенню інтересів, а також можливій співпраці сторін у майбутньому [4].

Вирішення суперечок у досудовому порядку, без втручання державних судових чи адміністративних органів особливо популярні при вирішенні спірних питань, що стосуються права власності, і зокрема інтелектуальної, що є не випадковим. Інститут медіації одним із перших був впроваджений у міжнародній системі захисту Всесвітньою організацією інтелектуальної власності (ВОІВ). З 1994 року в її структурі

діє Центр з арбітражу та посередництва, що надає послуги з урегулювання міжнародних комерційних спорів із питань інтелектуальної власності між приватними сторонами. Розроблені провідними експертами з питань міжнародного врегулювання спорів процедури, що їх застосовує Центр, є загальноновизнаними щодо спорів, пов'язаних з інтелектуальною власністю [5].

В Україні медіація є відносно новим явищем, так проведене нами дослідження виявило відсутність правової бази і невелику кількість публікацій із цієї проблематики. Так, у цивільному законодавстві це поняття не застосовується, хоча ним допускається укладення мирових угод. Кроком уперед стало подання суб'єктом законодавчої ініціативи – народним депутатом України О. І. Тищенком проекту закону «Про медіацію», що на даний момент опрацьовується в Комітеті Верховної Ради України з питань правосуддя [6]. Однак, останнім часом, процеси щодо впровадження медіації в Україні погналися. В Україні вже існують громадські організації – Асоціація груп медіації України, Український центр порозуміння. ІФС, член групи Світового банку, у співпраці з Києво-Могилянською бізнес-школою (КМБС), спільно утворили Український центр медіації. Відсутність правової регламентації не стає перешкодою для розвитку медіації в Україні [1].

Підсумовуючи вище сказане, можна зробити висновок, що медіація є зручною процедурою врегулювання спору щодо прав інтелектуальної власності. Але з огляду на обмеженість застосування, вона не зможе повністю замінити судовий розгляд справ у сфері інтелектуальної власності. Таким чином, можна стверджувати, що медіація є зовсім новим, альтернативним, по відношенню до судового, вирішенням спору, яке ще тільки знаходиться на етапі свого розвитку та становлення в Україні.

Література

1. Ромат Т. Є. Організаційно-правові засади медіації у галузі права інтелектуальної власності / Т. Є. Ромат [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrref.blogspot.com/p/6.html>
2. Вікіпедія. Вільна Енциклопедія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>
3. Халупний А. В. Медіація, як спосіб вирішення цивільно-правових спорів / А. В. Халупний [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ilandmanagement.com/Publication/45/>
4. Медіація в сфері інтелектуальної власності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://jurisprudent.od.ua/novosti/mediatsiya-v-sferi-intelektualnoyi-vlasnosti.html>
5. Шевелева Т., Паладій М. Ви не хочете вирішувати конфлікт у суді? Тоді зверніться до медіатора / Т. Шевелева, М. Паладій [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.sdip.gov.ua/ua/mediatcia>
6. Про медіацію: Проект Закону № 2480 від 27 березня 2015 р.

УДК 378.14:340.143(1-194.6)(043.2)

Бузун О. О., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Пильгун Н. В., к.ю.н., доцент

ЯКІСНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЮРИДИЧНОЇ ОСВІТИ: ДОСВІД ВЕЛИКОБРИТАНІЇ

Юридична освіта у суспільстві має своє пріоритетне значення, так як надання кваліфікованих юридичних послуг населенню, щодо реалізації та захисту їх прав, має суспільну і особистісну цінність. В сучасному світі юриста розуміють як професіонала, котрий має певні фундаментальні та спеціальні правові знання, що глибоко переконаний у призначенні права й законності, кваліфіковано виконує свої задання при розв'язанні юридичних проблем в ім'я захисту прав і законних інтересів громадян [1, с. 41].

У Великобританії юридична освіта практично виключно є платною. Проте вступних іспитів немає, а також щорічні набори студентів у вузі є невеликі приблизно до ста чоловік. Цим пояснюються, перш за все, можливості широкого використання індивідуальних форм роботи зі студентами. Так, наприклад, в Лондонському університеті викладач за програмою працює згідно з індивідуального плану не більше ніж з десятьма студентами, в Оксфордському університеті – не більше ніж з трьома студентами в аудиторії. І це говорить, про якість юридичної послуги.

Як відомо, вища юридична освіта у Великобританії є двухступеневою, тобто трьохлітнє університетське навчання і однорічне або дворічне практичне стажування, наприклад, з метою здобуття статусу адвоката. Обов'язковими юридичними дисциплінами, що вивчаються в університетах є кримінальне право, конституційне право, право власності, контрактне право, трудове право, деліктне та інші. Інколи включають додаткові дисципліни за вибором студентів в цілях розширення знань за спеціалізацією.

В кінці завершення навчання в університеті складаються іспити відповідно до стандартів, які визначені асоціацією юристів Великобританії. Перш за все, головним завданням навчання в університеті є практичний ухил студентів, вони повинні орієнтуватися на майбутню роботу в конкретних фірмах.